

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an . . . . . 4 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an . . . . . 2 cor. 20 bani.
Canada, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamentele se fac la „Tipografa” N. Meltzer, Sibiu

Foaie politică.

Apare în fiecare Duminică.

INSERATE:

se primesc la biroul administrației, (str. Măcelarilor nr. 12).
Un șir garmond prima-dată 14 bani, a doua-oraă 12 bani a treia-oraă 10 bani.

Ospătarea unui urs.

În orașul Eger din Boemia, la stația de acolo a călei ferate s'a petrecut în 27 Iulie c. un caz hazliu cu un urs.

În un vagon să afla un urs puternic închis în cușcă. Pe urs îl transportau de pe moșia Schönborn la orașul Halle.

Ursul naibii a rupt gratiile cuscei și a ieșit în vagon, unde dând de-ale gurii, s'a

apucat să se ospeteze. A dat mai întâiu de o coră cu cireșe, pe cari le-a îndopat, apoi a găsit nește găște grase și ucise, pe cari asemenea le-a mâncat. A mai mâncat doue rațe, câteva găini și 111 oue. După ce le-a hutupit pe toate aceste, să vede, că s'a săturat, de oarece dând de nește butoaie pline cu unt, untul nu l-a mâncat, ci l-a

uns pe părții vagonului. Poate că nu i-a plăcut.

Când deregătorii dela tren au intrat în vagon, a mornăit asupra lor, și aceia speriați au luat-o la fugă. În sfârșit cu mare greu a fost băgat iară în cușcă și prințul Schönborn a trebuit să plătească paguba. Chipul nostru ne arată cum să ospătează ursul.

Osânda dela Arad.

Cetitorilor nostri le este cunoscut, că deputații nostri au înființat în Arad un club politic, pentru a pune la cale organizarea partidului național. Lucrările de organizare s'au hotărât și început în Ianuarie a. c. iar deschiderea clubului s'a făcut în 16 Febr. c. în Arad.

Curând după aceasta au fost luați la cercetare din partea poliției dela Arad întemeietorii clubului, dnii N. Oncu, Dr. Ioan Suci, St. C. Popp, V. Goldiș și Mihail Veliciu, »pentru participare la adunarea nepermisă de autoritatea polițienească și funcționare în o societate cu statute, neaprobată de guvern.«

Acuzați aceștia au dat atunci răspunsuri vrednice, arătând, că n'au format o societate sau însoțire politică care are lipsă de statute aprobate, ci un club politic, care în înțelesul legilor n'are lipsă de aprobarea guvernului, dat fiind, că stă pe baza unui partid politic.

Judecata poliției s'a amânat și de atunci și până acum a trebuit să se coacă, mult să se coacă, ca să iasă ceva din ea.

Acum s'a copt și poliția a publicat-o săptămâna trecută acuzațiilor.

În judecata poliției se zice, că toți cei amintiți mai sus, acuzați pentru că au luat parte în o reuniune cu caracter politic cu statute neaprobată de guvern, fapt ce contravine ordonanței ministeriale Nr. 1136/1898, sunt absolvați de această acuză, împreună cu toate urmările ei.

Dinpotrivă d-nii Dr. I. Suci, St. C. Pop și M. Veliciu, acuzați pentru ținerea, respective participarea la o adunare neanunțată poliției, ceea ce contravine ordinațiunii ministeriale Nr. 766/1898, sunt pedepsiți *fiecare cu 100 cor.* (preschimbătoare în 5 zile de arest) apoi cu amendă de 50 cor. fiecare, sau în caz de neplătire cu câte 3 zile închisoare; domni susnumiți vor avea să plătească și cheltuielile procedurii.

Acuzații au trebuit să fie achitați odată, din cauză, că ei, cum am amintit mai sus, au tăgăduit că au înființat o societate politică cu statute, ci un club, deși în motivarea poliției lucrul acesta e întortochiat.

Motivarea apoi spune mai departe, că trei din cei de sus, anume Dr. Suci, Dr. St. Pop și M. Veliciu au trebuit pedepsiți din pricină că au luat parte la o adunare neanunțată poliției, pentru că dep. Dr. I. Suci a mărturisit, că în luna Februarie a publicat o convocare pentru deschiderea clubului român pe ziua de 16 Februarie. Dânsul a rostit vorbire spunând, că partidul național, fiind recunoscut ca partid, a întemeiat un club pentru membrii clubului să aibă local de adunare statornic. Dr. St. C. Pop. și M. Veliciu au recunoscut, că au luat parte la acea întrunire. Vorbirile rostite au avut colorit politic, pentru că cei prezenți au fost îndemnați la constituire, și s'a zis, că au deja club politic. În înțelesul regulilor privitoare la dreptul

de întrunire ar fi fost de lipsă anunțarea poliției, care lipsind, convocării și cei ce au luat parte, au trebuit pedepsiți.

Așa sună pe scurt motivarea judecății, adevărat, că pentru odată au trebuit să fie achitați toți acuzații, apoi trei din ei pedepsiți.

În sfârșitul, ce s'a ținut zilele acestea în Arad și despre care scriem la alt loc, s'a hotărât, ca deputații din Arad să facă toți recurs împotriva judecății.

Așa stă treaba cu cea mai nouă osândă, cu osânda dela Arad. Guvernul și organele lui, îndată ce au auzit de organizare, s'au străduit să o împedecă. Nu e mirare! Guvernului, care stă înaintea votului universal și acesta ar vrea să-l facă după chipul său, nu-i place să vadă organizări și prin urmare împotrivire.

Dar oare prin osânda dela Arad guvernul a împedecat organizarea noastră ca cetățeni ai patriei și între marginile legilor? Noi credem, că nu, căci observând legile și stând pe temeiul legal, cetățenii în ori ce stat să pot organiza pentru lupta legală.

Sibiu, 7 August n.

Adunarea „Asociațiunii“. Pe când aceste șire vor ajunge în mâinile cetitorilor nostri, adunarea »Asociațiunii« și frumoasele serbări culturale românești din Șimleu, vor fi în toiul lor. Credem, că toți cetitorii »Foaii Poporului« și toți sprijinitorii ei să asociază cu noi, spre a ura isbândă deplină adunării și lucrărilor ei, pentru binele și înaintarea poporului român pe terenul cultural.

Trăiască »Asociațiunea« și vrednicii Români din Sălăgiu, cari o găzduiesc pe câteva zile și o primesc la ei acasă cu adevărată ospitalitate românească!

Deputații nostri, după cum să scrie din Arad, au avut zilele aceste o sfârșire acolo, în care s'au desbătut lucrările din viitor. S'a hotărât, că deputații să-și înceapă dările de seamă înaintea alegătorilor — cum am vestit mai înainte — cu ziua de 16 August c.

Cu privire la lucrările apropiate, cum și la luptele dela toamnă din dietă, în vederea proiectului electoral, foaia »Pol. Ért.« e informată, că între partidul socialist și naționalist s'au început pertractări, ca cele două partide să meargă mână în mână. »Polit. Ért.« scrie, că toate semnele arată, că cele două partide vor ajunge la înțelegere în privința purcederii comune.

Să înțelege, că știrea lui »Pol. Ért.« trebuie să o primim cu rezervă.

O nouă primejdie pentru școlile noastre. »Tribuna« din Arad scrie: Mai mulți preoți din satele din jurul Aradului ne aduc vestea, că în comunele acelea deregătoriile au alergat la un nou mijloc pentru a obține maghiarizarea școlilor. Notarii comunali fac mari opintiri pentru a îndupleca pe unii părinți să declare, că doresc ca limba de propunere în școală să fie cea ungurească. Dacă 20 de părinți vor cere aceasta, școala va trebui declarată școală ungurească, după legea lui Apponyi. Este de datorie preoților de a sta pază împotriva astorfel de uneltiri.

Schimbarea legii de alegere. În nrul trecut am dat știrea despre respingerea proiectului lui Andrassy. Acum vine

foaia »Pesti Hirl.« și scrie, că proiectul e gata și că contele Andrassy a discutat cu Mai. Sa proiectul, dar Mai. Sa nu și-a dat învoirea pentru proiect.

Apoi de asta este vorba, că adevărat proiectul a fost respins, căci despre aceea nimeni n'a vorbit, că proiectul n'ar fi gata.

Alegerea patriarhului sârbesc. Alegerea patriarhului sârbesc s'a făcut Sâmbătă, în 1 Aug. c. de congresul întrunit cu câteva zile înainte la Carloviț. Înaintea de alegere partidele au făcut mari agitații și sfertări, cu deosebire radicalii, cari au și învins. Ședința de alegere s'a deschis la 10 ore dimineața, fiind de față public mare și ales. Deputați au fost 70, dintre cari la votare 40 de inși au votat pe episcopul Zmeianovici, dela Verșeș, 30 pe Nicolici. Episcopul Bogdanovici, candidatul guvernului n'a primit nici un vot. Astfel a reușit de patriarh Zmeianovici, candidatul radicalilor Sârbi.

E tare probabil însă, că Zmeianovici nu va fi recomandat de guvern Mai. Sale spre a fi întărit. În acest caz va fi o nouă alegere.

Din Turcia. Turcii tineri, cari au eluptat constituția în Turcia, acum să nizuiesc să se numească un guvern din oameni de-ai lor, ca astfel libertățile proclamate să fie și asigurate. Puterile sunt tot în așteptare, să vadă cum să va valora noua stare a trebilor.

Noua lege de execuție.

(Urmare.)

§. 4.

Acest paragraf statornește, că la o execuție, unde capitalul fără camete nu trece preste 100 cor. executatul nu are să plătească cheltuieli de execuție.

Până acum să făceau și la sume mici cheltuieli de execuție. Acum nu-i iertat să se facă.

§ 5.

Dacă să face la execuție vre-o purcedere nelegală, contra acesteia să pot face excepții și cu vorba și trimisul pentru execuție trebuie să le iaie la protocol.

§ 6 și 7.

În acești paragrafi să vorbește despre deregătorii publici, între cari sunt socotiți și preoții și învățătorii, profesorii etc. Plata acestora nu să poate execva decât cel mult $\frac{1}{3}$ parte și aceasta numai așa, că 2000 de coroane pe an să-i rămâie executatului. Bani de cvartir a acestora nu să pot cuprinde, decât pentru chirie, iar alte venituri cari li să cuvin după serviciu nu să pot cuprinde de loc.

Penz'a sau taxa de grație, ce o are un deregător, cum și plata de bătrânețe a preoților nu să poate cuprinde decât cel mult până la a treia parte, dar și aceasta numai așa, că executatului să-i rămâie pe an cel puțin 1200 cor. neatinse. Penzia, escontentarea sau recumpărarea penziei, cum și competența de creștere a copiilor (§ 39—44 a art. de lege XI. din 1881) nu să pot execva.

§ 8.

Privește cauzia de căsătorie a militarilor.

§. 9.

Dacă execuția se face pentru intertenția (susținerea) soției, a rudeniilor sau a copiilor nelegiuți, atunci scutirea prevăzută în §§. 6 și 7 scade la jumătate.

Interesele cauziunilor de căsătorie militare se pot cuprinde în întregime pentru susținerea soției și rudeniilor descendente a datoratului.

§. 10.

Execuția obținută pe plată (salar) se extinde și asupra plății schimbate mai în urmă, a penziunii, escontării finale și de penzie, astfel încât partea cuprinsă a plății se schimbă în măsură cu suma competenței celei noue și fără dispoziție nouă judecătorească.

Dacă competența scade la sau sub suma scutită de sequestro, execuția pauzează (stă în loc) și se începe de sine dacă competența iarăși întrece suma scutită de sequestro.

După 5 ani de pauzare execuția înceată.

§. 11.

Plata și competențele de slujbă sub orice titlu a deregătorilor stabili publici și privați, cari nu sunt înșirați în §-ul 6 se poate cuprinde până la 1/3-a parte dar numai așa, ca pentru executat să rămână necuprinse 2000 cor. anual.

După §-ul acesta se socotesc de aplicați stabili aceia, a căror competență nu e divn sau plată, ce se plătește pe zi, săptămână sau cu bucată.

§. 12.

Din diurne (plată de zi) se poate cuprinde numai suma, ce trece peste 5 cor. la zi.

Din plățile, cari se plătesc pe zi sau pe săptămână se poate lua numai aceea parte, care trece peste 5 cor. la zi.

La lucru cu tocmeală (care se plătește pe bucată) plata se poate cuprinde numai în acea măsură, ca executatului să-i rămână pe fiecare zi de ocupațiune câte 5 cor. plată liberă de execuție.

Competențele soldaților de rând nu se pot cuprinde.

Acești doi §-i și cu deosebire §. 12 asemenea sunt de interes pentru unu din oamenii noștri de pe la fabrici, măestri etc.

§. 13.

Imprumuturile pentru foamete, stendiile, precum și ajutoarele date de însoțiri sau autorități pentru studiu sau călătorie, nu se pot cuprinde.

§. 14.

Dacă execuția se face în favorul asținerii soției, rudeniilor, sau a copilului nelegiuit al executatului, scutiile cuprinse în §. 11, în alineatul prim, al doilea și al treilea al §-ului 12 și în §-ul 13, se scad la jumătate.

§. 15.

Dacă execuția s'a dus pe mai multe competențe a executatului circumscrise în §§ 6, 7, 8, 9, 11, 12 și 13 scutirea descrisă acolo îi să cavine deosebit după fiecare competență.

§. 16.

La caz dacă execuția să face împotriva vre-unui econom, vitele de jug și unelte de economie, cari nu cad sub punctul 18 al §-ului 2 să pot ce e drept cuprinde, dar dacă executat dorește să le folosească la continuarea economiei și să îngrijește de nutrețul cuviincios pentru vitele de jug, acelea nu îi să pot lua și nu să pot licita în timpul dela 15 Martie până la 15 Noemvrie a anului aceluia.

Această restringere nu să aplică în cazul când execuția să face contra arân-

dașului cu scopul de a încassa arânda și dacă judecătoria, care ordonează execuția, la cerere în decizul cu care să ordonează execuția, sau mai târziu în deciz separat, a hotărât aceasta.

§. 17.

Valoarea mișcătoarelor să statorește prin prețuire deodată cu cuprinderea.

Dacă cel-ce execută cu executatul să invoiesc în privința prețului, atunci aceasta e datătoare de măsură, altfel prețuirea trebuie să o facă de regulă exmisul.

Dacă să face execuția în locul unde e judecătoria și la judecătorie este aplicat pricepător statornic, exmisul îl duce cu sine și acesta îndeplinește prețuirea.

Dacă execuția să face afară de locul unde să află judecătoria, numai în cazul acela duce exmisul cu sine și un pricepător la fața locului și acesta îndeplinește prețuirea, când averea mișcătoare de cuprins, după toată prevederea, e astfel încât recere deosebită cunoștință de pricepător.

Afară de cazul prevăzut aci și atunci trebuie aplicat prețuitor când ar cere-o această cel puțin o partidă. Dacă a cerut celce execută aplicarea de prețuitor, fără ca de acela să fi fost lipsă în înțelesul alineatului premergător, atunci spesele de prețuire nu să pot fixa în sarcina executatului.

Dacă e de lipsă, și în decursul cuprinderii să poate aplica prețuitor.

În protocolul de execuție e a să arăta valoarea de prețuire deosebi pentru fiecare obiect cuprins.

§. 18.

Prin acest paragraf să întregesc §-ii 83 și 84 a art. LX. dela 1881 cu privire la intrarea în vigoare a cuprinderii.

§. 19.

În edictul (publicarea) de licitație executatului nu e permis să fie pus cu numele.

Dacă sunt mai mulți cari execută, edictul de licitație e a să înmanua numai acelora, în favorul cărora e a să ordona licitație în senzul §-ului 20.

În toate cazurile în cari e a să publica în provincie edictul de licitație în vr'o foaie locală, sau care apare în localitatea cea mai apropiată, judecătoria e obligată a numi totdeauna o foaie redactată numai în limba maghiară.

§. 20.

La caz dacă sunt mai mulți exequenti, precum și în cazul când aceleași mobile sunt cuprinse și supracuprinse, e a se ordona licitația, — chiar și în cazul când aceea ar cere-o numai un exequent și intrucât legea nu face excepțiuni, — în favorul acelor exequenti, cari au efectuit execuția până la ziua publicării edictului de licitație.

Această dispozițiune nu să aplică:

1. când cel ce execută sau acela care a supracuprins a înștiințat încetarea pretențiunii sale;

2. când executatul a dovedit încetarea, (plătirea) pretențiunii prin recepis postal sau cu alt act;

3. când afară de execuția făcută din oficiu, sau acela, care a supracu-

prins, nu a cerut licitația în decurs de trei ani.

În cazurile de sub 1 și 2 înștiințarea se face în scris sau prin graiu viu la judecătoria, care a îndeplinit execuția sau la exmis.

Înștiințarea făcută cu graiu viu trebuie luată la protocol.

În cazul de sub punct 1 e a se înștiința executatul, în cazul de sub 2 cel ce a cerut execuția.

§. 21.

Mărimea vadiului o statorește judecătoria după împrejurări, luând în samă și propunerile celui ce cere execuția. Suma vadiului nu poate fi mai mică ca 5% și mai mare de 20% a prețului strigării. Erariul și anumite bănci nu sunt obligate a pune vadiu.

În publicarea de licitație trebuie să se puie și aceea, că averea nemiscătoare nu să va vinde sub partea prețului de strigare, arătată în § 26 și că cumpărătorul e obligat a întregi vadiul, în înțelesul §-lui 25. (Va urma.)

În lipsa de nutreț.

Din știrile ce sosesc din deosăbite părți ale țării reiese, că numai în puține locuri nu să va simți lipsa de fân și preste tot de nutreț. Ploile din urmă au ajutat mult cucuruzului, care aproape pretotindinea promite roadă îndestulitoare, dar ierburile, deși ploaia le-a fost binefăcătoare, s'au tocmit puțin.

Știri despre starea nutrețelor.

Din comitatul Caraș-Severin să vestește, că lipsa de nutreț în comitat e foarte simțită. Oamenii își vând vitele pe jumătate prețul. Însoțirea economică comit. a luat măsuri pentru a înlesni procurarea de nutreț.

În comitatul Aradului asemenea se așteaptă o scădere a prețului vitelor din pricina lipsei nutrețurilor. În comitatul Bihor e nutreț destul, așa că vitele au cu ce ierna, în urma ploilor din urmă izlazarile din Bhor s'au îmbunătățit. În comitatul Pestei nutrețul va fi pe jumătate, vitele vor fi vândute în masă. În comitatul Timiș deasemenea e puțin nutreț; roada cucuruzului va fi însă bună.

În comitatul Făgărașului, după cum publicăm la alt loc, este iarăși puțin fân.

Ministrul de agricultură, văzând lipsa de nutreț, a dat ordin (Nr. 67,817 B). prin care admite în anumite condiții culegerea frunzarului din pădurile statului, ca nutreț pentru vite. Primăriile trebuie să facă cunoscut acest lucru oamenilor, unde sunt păduri de-ale statului.

Înștiințări.

Am scris cu un număr înainte, că publicăm cu plăcere în »Foaia Poporului« înștiințări despre ceice au de vândut și despre cei ce vreau să cumpere nutreț, eventual și bucate.

În urma acesteia am primit următoarea înștiințare:

Subscrisul voiesc să cumpăr un vagon de fân și unul de paie, anume paie de grâu. Ceice au de vânzare să mi scrie, arătând și prețul. Adresa e:

Ioan T. Bolos,
în Bărbătenii-de-sus
(Felsőbarbatyén, posta Lupeny).

Rugăm și pe alții, cari au astfel de lip-suri, să ne scrie, spre a le publica.

DELA CLUJ.

— *Despărțământul Cluj al Asociațiunii.* —
— *Un caz de omor.* —

Decând cu alegerea noului președinte al desp. Cluj al Asociațiunii pe la Cluj s'a început o nouă eră și mai cu samă în sinul Asociațiunii. Deși Clujul stă încă neîmpăcat în fața viitorului, mersul »Asociațiunii« nu stagnează, căci cei puși în frunte au de gând să cutreere întreg ținutul pentru ținerea de prelegeri populare și arătarea vederilor cu schiopticonul. Numai în luna Iunie s'a ales noul președinte și deja a ținut prelegeri populare în mai multe locuri. S'au ținut prelegeri în Feleac, în Tic și în Feneșul săsesc. Prelegerile cu schiopticonul le ține însuși președintele on. Eugen Pop Păcurar preot în Cluj, ear prelegerile populare le țin alți indivizi, cari cunosc starea poporului nostru. Intre cei cari țin astfel de prelegeri e și învățătorul din Feneșul săsesc, Ioachim Pop.

Prelegerile acestea plac foarte mult poporului dat fiindcă sunt spuse pe înțelesul tuturor și persoanele dizer-tante fiind simpatice poporului, poporul aleargă cu droaia, încât sunt siliți ași repeta prelegerile și de câte trei ori, căci salele școalelor noastre s'au dovedit prea mici pentru astfel de treburi.

Inceputul apucat dacă să va continua, sperăm ca va ridica despărțământul Clujului între celea mai dintâi despărțăminte.

Învățătorul Ioachim Pop ține prelegeri mai cu samă despre tovărășiile sătești și e speranță că în vara aceasta vor înființa mai multe bănci sistem Raiffeisen și mai multe tovărășii pentru asigurarea vitelor, conform așezămintelor din Feneșul săsesc, unde este bancă sistem Raiffeisen, tovărășie pentru asigurarea vitelor și reuniune de femei.

În viitorul apropiat să vor face astfel de așezăminte în Feleac, Tic și airea. Credem că rapartorii foilor nu vor tăcea astfel de mișcări, cari au să fie esemplu și altor comune.

Din prelegerile ținute până aci s'a constatat că poporului nostru dacă-i grăiești din inimă, te ascultă și urmează. Și aci să poate dovedi că unde nu sunt fel de mișcări deacestea toată vina o au conducătorii, cari sunt prea comozi și nu le place a să ocupa cu poporul.

Pogorițivă d-lor în mijlocul poporului, căci numai făcând așa vă veți convinge că poporul nostru e dornic de înaintare și va urma cu drag. Lăsați certele și frecările personale, cari n'aduc numai sărăcie și primejdie. Nu vă lăsați conduși de astfel de patimi dacă vă numiți oameni cu carte. Urmați izvorul nesăcat în învățătura lui Christos și-l propovăduiți în mijlocul poporului, care în voi să razimă și în voi i-e nădejdea.

*

Un caz înfiorător și sălbatic s'a întâmplat în Cluj zilele trecute, pe care l-ați vestit. Sara între orele 9 și 10 au fost măcelăriți doi polițiști: unul a murit pe loc, iar celalalt zace greu bolnav în spital. Oștezenii, așa le zice la țărani din Cluj, au avut de mai înainte mânia pe polițiști, din cauză că au intervenit ei în ajutorul păzitorilor de

hotar pentru pășunat și pentru Bulgarii ce vând verdețuri în piața Clujului, pe cari i-a separat de clujeni cu negoatele lor, căci și oștezenii să ocupă cu grădinaritul. Cazul s'a întâmplat așa: Cei doi polițiști erau pe stradele locuite de oștezeni când trei flăcăi au început ai bajocorii. Polițiștii au mers atunci să-i ajungă, ei au trecut în altă stradă tot bajocorindu-i, în forma aceasta flăcăii au înșelat pe polițiști până unde erau adunați ortacii lor, cari i-au primit cu zeci de pușcături. Un polițist fu omorât pe loc, celalalt a fugit dar rănit. Imediat au ieșit la fața locului o mulțime de polițiști și gendarmi, iar în cealaltă zi chiar și fișpanul a fost la fața locului. Flăcăii sunt prinși și vre-o 12 au recunoscut, că au pușcat. Vor fi aspru judecați. Pentru familia polițistului mort s'a început o colectă.

Din Alba-Iulia.

În corespondența din A-Iulia publicată în nrul 26 al »Foaiei Popor.« am cetit, că părintele Ludovic Luca dela mănăstirea metropolitului Atanasie ar vrea cu orice preț să se scape de școală — se o incuie — să facă crîșmă din ea.

Atunci am crezut că aceea va fi numai o frază goală, dar iată că lucrul s'a adevărit în scurt timp.

Duminecă în ziua de pror. Ilie poporul dela biserica gr.-cat. din Alba-Iulia-Maieri la sfatul și luminarea părintelui Luca a hotărît ca, în anul 1910 să incuie școala și să facă crîșmă din ea, din motivul că nu au cu ce plăti pe învățător, deși biserica dispune de un venit anual aproape 2000 cor. afară de cele 5%, cari se urcă la 400 cor.

Cum am zis părintele Luca (aspirant de protopop) a explicat poporului art. de lege 27 din 907 în chipul următor:

Aveți grije oameni buni și băgați bine de samă la cele ce voiu spune!

Plata învățătorului la început e de 1100 cor. De aci încolo tot la 5 ani crește cu câte 200 și cu câte 100 cor. așa încât după slujbă de 40 de ani, va avea învățătorul 2200 cor. și asta tot așa va fi până când va exista școala!! Așa încât atunci biserica va fi a lui!! Ați înțeles cum v'am spus? Și așa noi nu avem lipsă de școală, căci aici sunt destule. Cari aveți copii de școală, li puteți trimite unde aveți voe — la Unguri, la Sași sau chiar Jidovi!

Poftim cultură dela un aspirant de protopop, ca părintele Luca, care nu a fost post de protop. vacant — să nu fie suplicat după el. Mă mir că, Blejul nu l'a aflat vrednic până acum pe un asemenea preot deștept! *Românul.*

Scrisori sociale-pedagogice.

(Urmare și fine.)

2. Intrucât părinții nu ar avea tăria sufletească să se poată răbda a da copiilor din tot ce mănâncă sau beau, e conștient a se feri se bea în prezența copiilor. Cu atât mai condamnabil e obiceiul de a duce copii pe la birturi și a-și petrece oare întregi acolo, lăsând copii să vadă toate necuviințele ce să săvârșesc pe la birturi. E rău obiceiul de a trimite copilul la crîșmă după

beătură, căci prin aceasta li dedai să guste de multeori, când nu este văzut.

3. Ar trebui ca deregătoriile școlare, comitetul ori scaunul școlar împreună cu învățătorul să ia hotărîre, că toți copii de școală, cari vor fi aflați pe la birturi vor fi pedepsiți. Învățătorul în școală la toată ocazia să sbiciuiască acest păcat, vărându-le copiilor de mici un fel de grozavă față de beătură.

4. Când copii au devenit juni, ori feciori cum se zice, atunci e mai mare primejdia, că apucă pe la jocuri, cu alți soți mai mari, cari li introduc prea ușor în relele obiceiuri, între cari și al beăturii. Asta s'ar putea încunjura numai dacă feciorii și fetele s'ar întruni în o reuniune socială, morală, unde să-și poată petrece în dragă voe; însă numai petreceri la cari tineretul e ferit de a să strica să le fie iertate. La orice întrunire a lor să fie de față pe rând un bătrân al satului, care să-i controleze și să nu permită nimic necuviincios, prin urmare nici petrecerea cu beături.

Un preot de pe Valea Hârțibagiului îmi povestea despre o astfel de întogmire în parochia lui, care produce rezultate bunișoare. Preoții și învățătorii noștri să facă câte o încercare și de natura asta.

5. Ar fi de lipsă apoi ca pe încetul să se lase poporul de a face pomenuri, botezuri, feștăni tot cu beătură. Aceste sunt lucrurile lui Dumnezeu, care se pot face și fără rachiu. Atâta e de rău dedat poporul nostru, încât nu pot să se întâlnească doi fără să nu-și facă planul de a bea nițică rachiu. Să mergi numai în urma celor doi țărani și să-i ascuți ce povestesc. Mă prind pe rămașag, că deși povestesc alte lucruri, în scurt se reîntorc la beătură și povestesc că cutare a beut atâta, ori că ieri i-a mers bine, că s'a îmbătat odată bine. Pentru el beutura e o virtute.

6. S'ar mai putea face reuniuni de temperanță, cum s'a făcut una în părțile Clujului, unde poporul sărăcise de tot, era plin de datorii pe la bănci. Atunci cel mai bețiv om din sat, care auzise preotul de atâteaori, spunându-le în biserică despre stricăciunea adusă de beătură, s'a dus la preotul și a jurat pe evanghelie și pe sfânta Cruce, că nu va bea un an de zile și nici nu a beut. După el au urmat alții. În scurtă vreme aproape tot satul. La anul au înțit jurământul și în câțiva ani s'au plătit de datorii. Acum e una din comunele cele mai cu stare. Pilda acestora o ar putea lua și alții.

Câte comune nu sunt sărace tot mai din pricina că oamenii sunt bețivi!!

Dacă am putea abate poporul nostru dela beție, noi am fi și cel dintâi popor în această patrie, căci isteți suntem, harnici dacă vrem iară-și putem fi, cu spor la lucru suntem, vânjoși suntem, dedați cu năcazul suntem și răbdării deasemenea; mai pre sus de toate dispunem de o forță de inteligență și de vigoare trupească, precum și de o dispoziție sufletească vioaie și plină de sarcasm și umor. Un popor deci cu frumoase condiții de traiu, dar rămas până azi tot la mălăiu.

Dr. Petru Span.
profesor.

Tovărășia „MUGURUL”.

(Urmare și fine).

Tovărășia »Mugurul« va pune un pond deosebit pe alcătuirea de bănci sistem »Raiffeisen« din venitele cărora să va ajuta biserica și școala. Asemenea să va urma și cu alcătuirea de lap-tării sau untării naționale.

Insoțirea va mijloci și asigurarea de vite la reuniunea pentru asigurarea de vite din Orăștie.

An de an să vor ținea întruniri agricole pe sate pentru luminarea și înaintarea poporului, cu care prilej membrilor reuniunii să vor împărți diferiți pomi altuiți, calitatea cea mai nobilă.

»Mugurul« va mai mijloci arendări și esarândări și parcelări de moșii, exploatare de păduri, cu un cuvânt va exploata orice teren economic ori comercial pe care tovarășia îl va afla cu scop. Cu deschilinare să va ocupa cu producerea și vinderea de altoaie de viță de vie, pentruca poporul Român să-și reinnoiască iarăș viile pustiite de filoxeră, recâștigându și astfel venitul de căpetenie de odinioară.

Altoaie de viță de vie deja în aceasta toamnă să pot procura. Cei interesați să se adreseze de dreptul dlui avocat Dr. Alexandru Morariu în Ibașfalău (Erzsébetváros), și după cum să poate prevedea, comanda fiind multe, membrii tovarășiei ar fi bine să-și facă de pe acuma socoteala și comanda.

Intrucât privește administrația tovarășiei pentru orientarea publicului, descriu celea următoare, după ordinea deja stabilită:

Insoțirea este condusă de:

a) *Adunarea generală*, care în tot anul va fi conchemată, până cel mult mijlocul lunii Maiu în Ibașfalău ori alt loc designat de adunarea generală premergătoare. La adunarea generală fiește care membru are drept de vorbit, drept de vot și de a face propuneri.

Adunarea generală alege direcțiunea, comitetul de supraveghere, trage la răspundere pe acestea, ori le dă absolutoriul, decide asupra eventualelor modificări a statutelor și a tuturor afacerilor,

rilor, cari nu sunt rezervate prin statute vre-unui alt organ al insoțirii.

b) *Direcțiunea*, care să compune din 5—10 membrii, conduce afacerile insoțirii pe lângă rezponsabilitatea statorită de statute și legea comercială, reprezintă insoțirea în toate afacerile ei.

c) *Comitetul de supraveghere*, care din 5—10 membrii are dreptul și datorința de a supraveghea activitatea insoțirii în toate ramurile ei, a controla cassa și cărțile conduse de societate și dacă ar afla neregularități a conchema adunarea generală.

Din venitul curat 60% stă la dispoziția adunării generale, iar 40% să alătură la fondul de rezervă, după fiește care cvotă de 10 coroane ca adaus suma corăspunzătoare proporțiunei dintre fondurile și suma cvotelor deja existente.

Membrii insoțirii »Mugurul« vor fi împărtașiți de favoruri față de nemembri în toate afacerile ce le vor avea cu insoțirea.

Direcțiunea »Mugurul« în toate comunele unde va avea membrii, dintre aceștia își va numi bărbați de încredere, cari să fie mijlocitori între tovarășie și aceia, cari nu voesc a să adresa în afacerile lor cu tovarășia direct acesteia.

După toate acestea, având în vedere, că pe terenul producerei altoilor de viță de vie tovarășia »Mugurul« e și singura tovarășie românească, încheiu de astădată expunerea cu dorința, că e timpul suprem, ca să nu ne mai lăsăm exploatați și pe terenul economic de străini, care teren e unica bază de existență a plugarilor noștri.

Mediaș 20 Iulie 1908.

Izidor Dopp.

Intrunirea agricolă din Cărpiniș.

(Urmare și fine).

Sarcina cea mai gingașe a revenit și de astădată secretarului »Reuniunii« dlui V. Tordășianu, care prin pilduri a vorbit poporului despre însemnătatea tovarășii peste tot și a insoțirilor de credit sistem »Raiffeisen« în deosebi, îndemnând poporul să înființeze în Cărpiniș o astfel de insoțire.

VESELIA.

— Folia glumească a »Folii Poporului«. —

Popa care știe carte.

(Urmare.)

Așa dar, la 15 Cireșar, zise Ștefan Vodă, când soarele o fi spre sfințite . . . la Roman, la sîtat! . . . Răspunsuri bune ca dela un om de carte aștept. Episcop de Rădăuți, ori spânzurat, sau tăiat . . . de nu buzdugănit! Am zis! . . .

— Dsr Măria Ta! . . .

— Am zis! strigă Ștefan Vodă încăle-când cu curtenii săi și plecând îndărăt spre Roman.

Ei! cu Ștefan vodă nu era de glumă . . . Dacă el adese varsă sânge omenesc pentru o greșală de nimica, cum era să rămăie bietului popa Onofrei vr'o rază de nădejde, că la 15 Cireșar, Vodă l'o ierta, dacă chiar nu va da în sîtat răspunsuri bune la întrebările lui? La mare grijă intră părintele Onofrei, din acel minut . . . Nu i-se mai alegea nici de

măncare, nici de odihnă, cu cât o zi se îngrămădea asupra alteia, ca valurile la mare.

— Să vedeți, oameni buni, zicea porcarul către săteni, privind cum popa slăbia pe toată ziua, de grijă, să vedeți, că n'o să știe da răspunsurile așteptate de Măria Sa Vodă . . . Nu vă spuneam că-i subțire țare cartea popei?

Și cum se întâmplă la omenirea întreagă cu cât preotul Onofrei slăbia de grijă, cu atât se îngrășa protivnicul său, Gloanță, de mulțămire sufletească, că o să iasă mintea lui mai la lumină decât a lui Onofrei.

Numai doue zile mai era acum până la 15 Cireșar și părintele Onofrei nu dăduse de nici un răspuns de Doamne-ajută! Și să nu cugeți, boerule, că bietul popă nu să făcuse luntre și punte, doar o da de unul . . . Cercase doar el și la psaltire; o deschisese până în trei ori pe sântul pistol, cu ochii închiși, la întâmplare, boscorodind de 100 ori: Doamne miluește! Dar ce să vezi? pe fața psaltirei deschisă, la dreapta, bietul popă citea tot osânda lui.

Intru sprijinirea adevărurilor roștite de secretarul »Reuniunii« și pentru ducerea la îndeplinire acestei folositoare cauze a vorbit și vrednicul notar D. Munthiu, care cunoscând mai deaproape împrejurările locale, cu dovezi a arătat lipsa neapărată a unei astfel de insoțiri și a îndemnat pe cei prezenți a se înscrie ca membrii.

Inceputul l-a făcut harnicul preot local I. Munthiu, apoi dl notariu și alți fruntași. Dl secretar. V. Tordășianu, a luat și de astădată angajamentul să pregătească actele recerute la înregistrarea firmei. Astfel peste puțin, o să avem și în comuna Cărpiniș, un bun și folositor așezământ românesc, care va contribui la bunăstarea și fericirea locuitorilor.

În urma apelului făcut mai mulți fruntași s'au înscris în șirul membrilor »Reuniunii«. S'au împărțit între cei prezenți mai multe cărți din biblioteca »Reuniunii«, și dl R. Simu a mulțămît celor prezenți pentru frățesca dragoste, cu care au luat parte la întrunire, precum și pentru sprijinul și deosebitul interes ce au arătat față de »Reuniune«.

Erau 7 ore, când depărtându-ne din biserică, preste 40 persoane, domni și țărani, ne-am întrunit la ospitala și bogata masă, aranjată de stimatele Doamne notărășite Munthiu și Muntean cu ajutorul d-rei V. Oros învăț. Aflându-ne sub ceriul liber, toastele și buna dispoziție n'au lipsit, și firul întrerupt în biserică s'a continuat la masă, până târziu.

Ca operă pentru încoronarea fapturilor săvârșite preste zi, s'a făcut o colectă de 6 cor. 60 bani, cari se vor adauge »Fondului Viierilor români din cercul Mercurei« înființat de vrednicul not. D. Munthiu. »Dumrezeu vede« încă și-a împlinit chemarea.

Trăiască Cărpinișenii și vrednicii lor conducători, să poată duce la izbândă folositoarele povește, ce li s'au dat.

Cu acestea ne-am despărțit, ducând cu noi folositoare învățături și frumoase amintiri.

Ce chibzui sântule părinte? El însăși pe sânta masă toate cărțile bisericesti și apoi cu epatrașirul pe cap, se învărti de trei ori în jurul jertfelnicului și apoi, pe dibuitele puse mână pe cartea ce nimeri. Era evanghelia. Dă patrașirul de pe ochi, citește:

»Feriți cei săraci cu duhul, că a celorlora este împărăția cerurilor« zicea evanghelia pe fața dreaptă, la locul deschis.

— Va să zică numai în cer este scăparea mea! oita părintele Onofrei.

V.

În ziua de 14 Cireșar, era părintele Onofrei tot atât de aproape de a fi găsit răspunsurile căutate, cât e aproape turcul de sfânta împărtașenie . . .

Îți era zău milă, să întâlnești pe bietul preot, slab și deșirat de-i cădea potcapul până peste urechi și antereul bălăbănia pe trupul lui, ca știuletele de porumb singur într'un hambar pustiu, căutătura bietului preot pănginită de veghiere și pașia gânditor, ca luna singuratecă prin bălțile Bugeacului.

— De ce nu te întrebi, cinstite părinte, și cu Gloanță porcarul, li zise Vraja Șoltu:

NOUȚĂȚI.

Lăcustele. Foia semioficială »Bud. Tud.« față de știrile răspândite, că lăcustele ar face mari pustiiri în mai multe părți, vestește, că singur în Lita-mare, (Bihor) s'a constatat pe la sfârșitul lui Iunie, că sunt lăcuste. Ele au atacat și hotarele vecine, dar sunt în număr mic, așa că nu pot face mari pagube.

Delegațiile. Din Viena să vestește, că delegațiile vor fi convocate pe 25 Sept. c.

Din Hașdate (com. Turda-Arieș) ni-să scrie: Un flăcău de 18 ani, Mihailă Fărcaș, păstor de oi — venind o ploaie și văzând un nor greu, s'a adăpostit la stână. Îndată după intrarea lui în colibă, a trăsnet coliba și s'a aprins pe el. Un alt păstor l-a scos mort din colibă. — St. F.

Cum ar fi Icoana dietei maghiare, dacă s'ar introduce votul plural, după cum l-a plănuit Andrassy, că anume după minte și după avere să se socotească mai multe voturi la câte un om, ne-o spune foia umoristică maghiară »Borszem Jankó« în un număr al său. Ar fi fost aleși 51 rabini neologi, 43 ortodoxi, 27 rabini status quo... și 19 seffarzi, 137 președinți de comunități jidovești, 39 șahteri, 21 directori de bancă, 73 jurnaliști, 14 avocați, 13 directori dela consum, 9 botezați... (aceștia mai sus enunțați bine înțeles toți jidani) ...și pentru dreptate 22 romano-catolici, 17 calvini, 14 luterani, 8 gr-or., 1 unitar și 1/3 de altă confesiune. Frumoasă icoană.

Pentru invagonatul vitelor. Direcția căilor ferate a dispus, că de aci înainte să se poată invagona sau încărca vite pentru transport și la stațiunile Codlea (comit. Brașov) și Șarcaia (comit. Făgăraș).

Primar ucis. Pe primarul din Valea Dăljii, (I. Petrojeni) Iosif Juj l-au găsit ucis în pădure. Foile ungurești zic, că primarul a fost ucis din răsbunare de Români, fiindcă la alegerile din urmă a pus pe alegătorii din comună să voteze pe candidatul de deputat ungur... Va fi și aceasta o minciună de-a foilor perciunate, ca multe altele.

Sârbii fac pârî. După procesul pornit din partea Sârbilor pentru mănăstirea Hodoș-Bodrog, »Telegr. Rom.« scrie, că alte două procese s'au pornit din partea lor, anume, unul pentru comuna Brestovaș și altul pentru comuna Nadăș, (Bănat). Se cere împărțirea averii bisericesti între Sârbi și Români, cu toate că în nici una din aceste comune nu se mai află nici un Sârb. Procesul e pornit pe motivul, că oarecândva aceste comune au fost sârbești. Din cauze de formă, Sârbii au fost respinși cu cererile lor. Vor trebui să înceapă procesele de nou.

zul, întâlnindu-l în dimineața zilei de 14 Ciresar, și făcându-i-se milă de popă, care i-se păru ca un mort, de pe fața căruia s'a luat giulgiul. Intreabă-te, zău, cu Gloanță, că vorba cea: nici nu știi din ce tuță țîșnește epurile!...

— Să mă întreb eu cu gugumanul acela, eu? răspunse măreț părintele Onofrei care nici mort nu vrea să se dea rămas din carte, de un porcar?

Numai, după ce Șoltuzul se depărtă, ce gândi popa? »Mă părinte Onofrei, adică de ce nu cerci, dacă până și Șoltuzul te îndeamnă?... Bada Gloanță porcarul e om nevoieș... Câți-va zloți tătărăști, vre-un poloboc de miere, câte va părechi de opinci moi argășite la Suceava, l'or face să nu mai spună la nime că 'i-am cerut eu sfat, lui, un porcar fără de învățătură... Păi-ce! »Dă din mâni Petre, că te inneci« a strigat mântuitorul unui cogemite Apostol... Ean să mai cerc și cu Gloanță«. Păstorii ăștia, hăulind toată ziua a lene, prin munți și poene se istețesc mult și se gândesc la multe, de care noi cărturarii n'avem nici bănuială... Ci hai, mă părinte, la nea Gloanță!...«

(Va urma.)

Admiralul Rojestvenskij, acela care a condus flota rusească împotriva Japonezilor, care a fost zdrobită de Japonezi, a pățit una șoadă. El să află în Neuhausen și zilele trecute o telegramă a vestit, că a murit. Mulți prietini au plătit parastase pentru sufletul lui, foile i-au descris viața, ca la un mort, ba împăratul Germaniei — grabnic și sfătos ca întotdeauna — a însărcinat pe un adiutant să fie de față la înmormântare. Când coloșirea s'a desmînțit. A desmînțit-o însuși Rojestvenskij prin o telegramă trimisă la agenția rusească din Petersburg, spunând că el trăiește și e sănătos. Știrea falsă s'a iscat de acolo, că în Neuhausen a murit în adevăr un rus, care avea același nume, Rojestvenskij.

Din Rușilor. Subscriși în numele comunei bisericesti Rușiori venim și pe aceasta cale a le mulțami onor. credincioși din parochia Sibiu (suburbiul-infer.), cari din obolul lor au contribuit pentru înfrumșetarea bisericuței noastre și anume:

Paraschiva cu soțul Simeon Muntean au donat un păhar pentru sf. cuminicătură (de argint suflat cu aur) în preț de 50 cor.

La stăruința dnei Paraschiva Ilie Stanciu soție de tipograf s'a colectat suma de 133 cor. 75 bani din care sumă s'a cumpărat un rând de ornate bisericesti în preț de 120 cor. Un apostol cu litere latine în preț de 9 cor. 25 bani și 4 lumini cu 4 cor. 50 bani, dela: Maria Ilie Vintilă sen. 12 coroane. Maria Ilie Stanciu 12 cor. Elena Vasile Chirca 12 cor. Maria Vasile Tăpălagă 12 cor. Ana Andrei Teodor 6 cor. Văd. Ana I. Popa 5 cor. Văd. Maria Ioan Vintilă 6 cor. Ana George Văcariu 6 cor. Safta Petru Feldeorean 6 cor. Ana Pál 1 cor. Ana George Costea 2 c. Văd. Ana Ioan Stanciu 2 cor. Ana Ioan Stanciu 1 cor. Junele George Stanciu 1 cor. Maria Mitea Bosnă 2 cor. Maria Nicolae Roșca 3 cor. Paraschiva G. Buian 1 cor. Maria I. Vintilă iun. 1 cor. Marian Petru Dan 1 cor. Văd. Eva J. Bologa 2 cor. Văd. Ana Aurel Paniliu 2 cor. Maria I. Sandi 2 cor. Paraschiva T. Simition 2 cor. Maria G. Vestemean 40 bani. Maria I. Chidu 1 cor. Maria D. Stăngu 4 cor. Maria N. Vintilă, Maria N. Ucenic, Ana Ilie Tăpălagă și Ana Ioan Negrea fiecare câte 1 cor. Maria D. Rău 50 bani, Paraschiva Ioan Iosif 2 cor. George Adam 1 cor. Maria G. Carabulea 2 cor. Dobrița Ctim 60 bani. Paraschiva I. Morariu 1 cor. Paraschiva N. Avrigean 1 cor. Paraschiva G. Mustea 3 cor. și Paraschiva Ilie Stanciu 13 cor. 75 bani.

Afară de acestea George Carabulea cu soția Maria au dăruit o cruce frumoasă în altar în preț de 14 cor.

Aceste odoară au fost predate de unele colectante bisericesti noastre în prezența micului popor de 40 familii, care neavând nici haine corăspunzătoare de serviciu dzeesc cu lacrimi în ochi au mulțamit sus amintitelor colectante.

D-zău să le răsplătească această faptă creștinească.

Totodată mulțamim tuturor acelor cari au contribuit și pentru zidirea unei biserici nouă în locul acesteia, care este de lemn și atât de veche de abia mai putem servi în ea. — Nic. Șurean, preot, Alex. Bârsan inv.

Aviz. Despărțământul D.-Sân-Mărtin al »Asociației pentru literatura română și cultura poporului român« își va ținea adunarea cercuală provăzută în §-ul 51 din statute în comuna Boian (Alsóbajom) la 9 August st. n. 1908 la ora 1 după amiază. La care adunare prin aceasta sunt invitați toți membrii fundației, pe viață, ordinari și ajutători de pe teritoriul despărțământului precum și toți iubitorii de cultura și înaintarea poporului român. — Simion Căluș, dir. despărț.

La temniță. Di Aurel C. Domșa, redactorul »Unirii« a plecat la Seghedin, pentru a-și face pedeapsa, la care a fost osândit.

Pedeapsă aspră. Marele scriitor rus Tolstoi a fost scris acum de curând un articol intitulat »Nu pot să tac«, în care a condamnat cu asprime procedura guvernului rusesc, care stânge viața la mii de oameni, numai pentru că aceștia își dau exprimare nemulțămirii cu starea de lucruri din Rusia. Articolul a apărut în străinătate și a fost apoi reprodus de mai multe ziare din Rusia. Toți redactorii

acestor foi rusești au fost acum pedepsiți cu câte 3000 de ruble amendă, pentru că au reprodus articolul.

Săpun ieftin este numai un săpun bun, curat. Cel mai bun este »săpunul Schicht«, pentru aceea este și cel mai ieftin. În timpurile aceste scumpe, econoamele să grijească îndeosebi, ca să capete săpun bun, curat, altcum cheltuiesc dublu și își ruinează rufe. A da odată preste rufe cu »Săpun Schicht« e egal cu două spălături cu săpunul obicinuit. Curățenia »săpunului Schicht« să garantează cu cor. 25 000. — Veritabil numai cu numele »Schicht«.

Cine vrea să fie frumoasă? Sunt puține dame în țară, cărora să nu le fie cunoscută alifia de față de renume universal a farmacistului din Arad Clemens de Földes. Ea e total nestrucătoasă, depărtează în câteva zile toate necurățeniile pielii, pistrii, bubite, miterii, petele de ficat, creșele etc. Acest mijloc e potrivit pentru înfrumșetarea feții. Prețul unui borcănaș 2 cor. unui mic 1 cor. Efectul cremei Margit îl ridică săpunul Margit. Toate acele dame, cari folosesc pudră, laudă îndeosebi pudră Margit. Acest articol special de toaletă să capătă în fiecare farmacie. La cerere primește fiecare dela producătorul farmacist Clemens de Földes în Arad cartea »Ingrijirea frumșeții« pe poștă, gratis.

Cursul de moșit în Sibiu se deschide la începutul lui Septembrie și ține până la finea lui Ianuarie 1909. Limba de propunere e cea maghiară, germană și română. Primirea în curs se face pe baza atestatului de moralitate și de botez. Instrucția e gratuită, iar pentru suma de 20 coroane la lună, eleva primește întreaga întreținere în institut. Elevele sărace primesc stipendii dela ministrul de culte și instrucțiune publică. Cererile pentru a le obține au să fie adresate direcțiunii, până la 1 August 1908. Se mai dau stipendii și din partea ministrului de interne, pentru cari rugărilor sunt a se adresa vicecomitelui comitatens. La rugare trebuie alăturat: atestatul de botez, atestatul de lipsă de avere (paupertate) și un revers, că respectiva, terminând cursul, se va așeza într'o comună în care nu se află moașă diplomată, și va rămânea acolo cel puțin cinci ani.

Adunarea fondului de teatru român. »Comitetul aranjator a festivităților, la adunarea generală a societății fondului de teatru român, cari se vor ținea în 27—30 August n., aduce la cunoștința On. public român, că informațiunile de ori și ce fel referitoare la aceste serbări sunt a să cere dela biroul central la adresa institutului de credit și economii »Oraviciana« în Oravița-montană (Oráviczabánya). Victor Poruțiu, președinte. Dr. Nicolae Hubian, notar.

Nenorocirea în mine. În mina Musari (Brad) o știolnă s'a surpat și a îngropat pe șase băieși. Numai decât s'a început munca de mântuire și după 5 ore de muncă cinci băieși au fost scoși vii, iar unul fără viață. Cel repostat a lăsat în urma sa 5 copii.

Un sat nimicic. Satul Tapolca (Ungaria) a fost aproape nimicic prin un foc groaznic. Un băiat a aruncat o lemnușe în o jireadă de paie, din care apoi focul s'a răspândit cu mare repeziciune. Comuna are pompieri, dar pompierii la izbucnirea focului erau duși ca să stingă o pădure, ce să aprinsese. Pe când au sosit ei acasă întreaga comună era în flăcări. Cu mare greu focul a fost mărginit.

Procesul Țiganilor. Cetitorii noștri știu, că a fost un proces mare a Țiganilor pentru omorul din Dános. Acuma s'a gătat protocolul pertractării. Fiind pertractarea lungă protocolul să estinde pe 765 de pagini scrise. Au fost ascultați 109 martori, și 5 pricepători. Speșele procesului să urcă la 9000 de cor.

Cântarea în armată. Ministrul român de războiu, generalul Averescu, a dat ordin ca în toate regimentele armatei române să se formeze coruri, cari să cânte cântări patriotice și naționale, de pe note, în trei voci. Ministrul a comunicat comandanților de regimente și repertoriul acestor cântări, întocmite anume pentru corurile de soldați.

Lă fondul >Victor și Eugenia Tordășianu pentru înzestrarea fetelor sărace au mai dăruit: Romul Constantinescu, paroch în Igiđdorful-român, soția sa Ana n. Dancăș și fetița lor Veturia, toți câte 2 cor. 50 bani, Achil P. Barcianu, student 20 bani Nicolae Tărnăvean, pract. la librăria arh. 35 bani, Radu P. Barcianu, libr. 20 bani, Ioan Muntean, cojocar în Râusadului 50 bani, Dumitru Jutariu, june (Apoldul-sup.) și Nic. Brașovean (Aciliu), câte 20 bani, Mioara Viorica Tordășianu, împlinind vârsta de 16 luni, 10 bani.

Pădurar ucis. În pădurea dela Filea sup. (l. Cluj) a fost găsit ucis pădurarul Teodor Gheorghe. El au fost puscat probabil de vre-un dușman al său.

Linia ferată Făgăraș—Brașov. După ce a fost esaminată de o comisiune de specialiști și a fost aflată de bine construită, linia ferată între Brașov și Vlădeni, apoi între Făgăraș și Șinca-veche, a fost dată circulațiunii. De câteva zile comunică câte două trenuri pe zi pe aceste părți de linie. Intre Vlădeni și Șinca-mare linia ferată va fi gata pe 1 Octomvrie și va fi predată circulațiunii abia atunci, din cauza tunelului, care abia pe atunci are să fie gata.

O rugare. Onor. noștri cetitori, când comandă ceva după inseratele și anunțurile din foaie, sunt rugați a să provoca la foaie, adecă a spune la firma, dela care comandă sau cer ceva, că anunțul l-au cetit în >Foaia Poporului<.

Din Țara Oltului ni-să scrie, că în zilele din urmă vremea a fost foarte ploioasă. Bucatele atât cele săcerate, cât și cele nescerate sunt toate holdă verde, crescute. Ovăs este foarte pușin, fân a 4-a parte de cum era altădată, iar cucuruzul e de mijloc.

Circ. În Sibiu pe piața Hermann joacă de câteva zile circul fraților Picard, cu puteri escelente: 50 de artiști și artiste de clasa primă, cai și câni dresați, program totdeauna bogat etc. Prestațiunile sunt foarte bune și de aceea îndemnăm pe cetitori să-l cerceteze. Prețul de intrare: Locul I numerizat 1 cor. 60 bani, locul I nenumerezat 1 cor. 40, locul II 1 cor. 20 bani, locul III 1 cor. locul IV 60 bani, galerie 40 bani.

Pentru biserică. Subscrișii locuitori din Grid și jur care sunt în America au făcut o colectă pentru biserica noastră din Veneția superioară, și s'au adunat 170 cor. pentru cumpărarea unui policandru și Minei-le pe 6 luni. Deci în numele comitetului subscrisul aduc cea mai mare mulțămită și D-zeu să le primească jertfa ca și alui Avel.

Dăruitorii sunt: David Boer 50 cenți. Maria D. Boer 50 cenți. Leonte Boer 1 taler. Bucur Comaniță 2 taleri. David Boer, George Modorcea, Iacob Marcu, George Popa, Stan Stanciu, Serafin Stanciu, Miron Boer, Nicolai Negrea, Elisaveta Dragiciu, Nicolai I. Urdea, Nicoloi G. Man și Ioan Ioan Boer fiecare câte 1 taler. Stan Popa, Spiridon Boer, Maria Coman, Nicolai Boer, George Boer, Marta Modorcea, Dionisie Boer, Ioan Venețianu, Bucur Boer, Costandin Comanici, Andrei Orogici, Petru Popa, Ioan Bârsean, Leonte Potec, Aurel Modorcea, Lineza Dragici, Victor Dragiciu, Ilie Boer, G. Bârsan, Ioan I. Popa, Dumitru Marcu, Leonte Urdea, T. Modorcea, Iacob I. Urdea, A. Popa, A. Boer și Iacob Modorcea fiecare câte 50 c. G. Țizgoi 20 c. Nic. Chichernea, Lascu Dragiciu, I. Potec și T. Potec câte 25 c. N. Boer și G. Boer câte 10 c. toți din Grid, G. Frâncu și G. Comanici câte 50 c. Șofron Comanici și George Man 20 c. din Veneția-de-jos, Cozma Maneula, din Părău, Iacob Boer și Pavel Conta câte 50 c. Ioan Urdan, Cârna 3 taleri. — George Șuteica, colector.

Din Bucovina se scrie, că guvernul a hotărît la stăruința >Centr. înșoșilor econ. române< un ajutor de 150,000 cor., țaranilor, cari au suferit perdere în urma secetei din vara anului acesta, asemenea le va da fân, paie, nutreș pentru vite precum și slobozănia de păscut în pădurile fondului religionar. Cu facerea conspectului despre ceice vor beneficia de acest ajutor este încredințată >Centr. înșoșilor< cu multele ei filiale.

Producțiunea corală-declamatorieă, aranjată de tinerimea studioasă din frunțașă comună Rășinari, Duminecă în ziua de sf. Ilie a avut un rezultat strălucit. Țin să amintesc, că punctul prim din program: Disertația ținută de Andrei Barcianu a fost la loc. Achim Filăru, monolog, predat de Nic. D. Vidrighin a produs mult haz, predându-l bine și cu tact, a fost viu aplaudat. Arvinte și Pepelea, vodevil, predat de frații Andrei și Achil Barcianu, a reușit foarte bine. Iar corurile bărbătești >Pe-al nostru steag<, >Din șezătoare< și >Eu mă duc codrul rămâne< dirijate de Ion Vidrighin, înv. au fost bine executate. Public ales și numărös. După producțiune a urmat dans în hotelul Nic. Vidrighin, până la miezul nopții, de unde ne-am depărtat pe deplin mulțămiți. I. M.

Mine de părăsīt. Din Orade să scrie, că guvernul va înceta cu lucrul în minele de aur și aramă dela Băița (Bihor) și ele vor fi părăsīt. Cauza este, că vinele minerare s'au eshauriat. Părăsirea însă să va face pe încetul, ca poporul de acolo să-și poată câștiga cele de traiu pe alte căi.

Condamnarea deputatului Ivansa. Tribunalul din Pojon a osândit pe dep. nationalist slovac Ivanca la un an închisoare și 1000 cor. amendă în bani pentru niște discursuri >agitatorice< ce le-ar fi rostit în cercul său de alegere.

Potopul dela Seini. Am amintit în nr. trecut, că comuna Seini (comit. Sătmar) a fost năpădită de apă. În urma unei ploii uriașe părăul Șebeș, care curge pe la Seini, a ieșit repede din alvie și a înecat satul. Multe case s'au surpat, locuitorii s'au refugiat pe plute și sunt fără adăpost. Apa a făcut mari pagube și pe satele vecine.

Școalele din Bihor. Inspectorul de școale din Orade Vasadi s'a plâns de mai multe ori în comisiunea administrativă a comitatului Bihor contra școalelor române, că nu să învăț în ele în mod corăspunzător limba maghiară. Acum, după cum scrie >Bud. Hirl.< consistoarele noastre au dispus, ca acolo unde învățătorul nu știe ungurește, să fie aplicați învățători adiuncți, cari corăspund noiei legi școlare.

Cifra 48 în viața lui Iancu. >Gaz. Tr.< primește dela un prietin următoarele:

Se știe că în viața multor oameni pare a avea un rost deosebit câte o cifră (număr). Este ca o cabulă, care pare a stăpâni viața și moartea omului. E cunoscută cabula de 7 în istoria biblică, cabula n-rului 12 în istoria Franței și așa mai departe. Cabula lui Avram Iancu, eroul din 1848, — lucru ciudat, — a fost tocmai cifra 48. Avram Iancu s'a născut la 1824, o cifră, care să poate împărți cu 48 (de $38 \times 48 = 1824$); anul cel mai însemnat al vieții sale este anul 1848, (iarăși 48!) nu numai pentru rolul său istoric din acest an, ci și pentru că în acest an ajunge Iancu în cumpăna vieții, având 24 ani împliniți, și având să trăiască încă 24 ani. Iancu de fapt moare în etate de 48 ani, la 1872; — iar anul morții sale: 1872 iarăși să poate împărți cu 48; de $39 \times 48 = 1872$. — Cabula aceasta ne arată, că Iancu și 48 sunt noțiuni pe veci nedespărțite.

Preoților noștri gr.-cat. cu plăcere le împărțăm știrea, scrie >Rev. Bistr.< că congrua pe jumătatea a doua a anului curent a sosit deja la consistorul din Gherla și să va împărți în timpul cel mai scurt.

Teatru în Șoimuș. Dumineca viitoare în 16 August c. să va face inaugurarea sărbătorească a zidirii teatrului poporal din Șoimuș, care e o vie mărturie a hărniciei preotului Ioan Baci și a poporenilor săi pe terenul cultural. Sfinșirea să va face la 11 ore, după biserică, apoi după prânz, după vecernie să va ținea ședința festivă a membrilor tovărășiei ocazionale de teatru și sara la 7 ciasuri reprezentație teatrală.

Pentru plugarii noștri. Un medic german a cercetat aerul ce se afla într'un grajd, în care erau mai multe vite cornute și a ajuns la o mulțime de deduceri prețioase. Aerul acesta l'a aflat nesănătos și plin de baccilii și microbi otrăvicioși. E un obicei rău și la

plugarii noștri, când adeseori dorm în grajduri împreună cu vitele lor, și răsufliă aerul rău ce iese din gunoierile în putrezire, cari le îmbolnăvesc sângele.

Ciocnire de trenuri. Lângă Arad, la Bătuța s'au ciocnit două trenuri de povară. Înainte de ciocnire, personalul a sărit din tren. Șapte vagoane s'au zdrobit, celelalte încă au fost stricate. Paguba este mare.

Slovacii în Praga. Sâmbătă, în 8 l. c. sosesc mulți Slovaci dela noi în Praga, pentru a vizita espozitia iubilară cehă. Foaia >Czasz< arată programul vizitei, zice că Slovacia merg în Boemia și pentru-ca să ia putere nouă pentru lupta mai departe, apoi încheie zicând, că după vizită să rentorc iarăși în patria lor vitregă, Ungaria. — Așa cetim aceste în >Bud. Hirl.<

Rupere de nori în Tirol. În Tirol (Austria) a fost săptămâna trecută Miercuri o groaznică rupere de nori. A bătut și grindina și apa a năpădit satele și câmpurile. S'au înecat 25 de oameni.

Producțiuni și petreceri.

IN LECHINȚA.

Inteligența română din Lechința și jur aranjează o petrecere de vară cu dans Duminecă în 9 August st. n. a. c. 1908 în pavilionul >Coroana< din Lechința. Venitul curat e menit bisericii rom. din Lechința și Herina.

POSTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRAȚIEI.

I. T. B. în Bărb. Trimite abonamentul și prețul Bibliotecii. Despre fân și paie publicăm.

Gl. Sâng. în B. Pentru cartea stuparilor scrie la librăria W. Krafft aici și cere catalog.

C. în Saschiz. Chanul și fiul său de M. Gorkij a fost tradusă de curând și publicată prin foi. Regret, dar în curând nu se poate publica.

G. D. în Af. Câteva strofe vor veni, poate în Călindar; celelalte sunt slabe.

I. D. în Gary Ind. Nu să publică, căci n'are cine răspunde. D-ta, fiind în America, nu poți fi răspunzător aici. Abonamentul pentru Șarpotoc costă 2 cor. 20 până la finea anului.

Proprietar, editor și redactor responsabil

Silvestru Moldovan

Tiparul „Tipografia” Henric Meltzer.

Garanță pentru curățenie
30,000 coroane.

In bucătărie și în casă
se curăță tot ce în general se poate curăți și spăla, numai cu

Săpunul-Corb alui Schicht

El este rezultatul unui studiu de zeci de ani bine îngrijit și conștientios. El posedă o extraordinară putere de spălat și e curat și liber de orice alte mestecături stricăcioase, cecece se garantează. De aceea se poate folosi fără grije la orice scop de curățit, și acolo se poate folosi unde săpunul obicinuț abzice sau unde trebuie o deosebită grije. 144 A 3-8

Ludovic Ferencz,

crotor de bărbați,
Sibiu, strada Cisnădiei nr. 12,

recomandă p. t. publicului
cele mai noue stofe de
vară în mare asortiment

noutățile

sosește chiar acum, pentru haine
de bărbați stofe englezești,
francezești și indigene, din cari
se execută după măsură cele mai
moderne vestimente precum: Sacke,
Jaquette, și haine de salon, cu
prețuri foarte moderate.

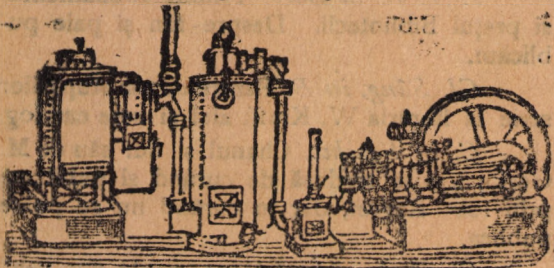
Deosebită atenție merită
noutățile de stofe pentru pard-
niuri și „Raglan“, cari se află
totdeauna în deposit bogat.

Asupra reverențelor con-
fecționate în atelierul meu îmi per-
mit să atrag deosebită atenție a
on. domni preoți și teologi absolvenți

În cazuri de urgență confecțio-
nez un rind complet de haine în timp
de 24 ore. 17 25 -

Uniforme pentru voluntari, cum și
tot felul de articoli de uniformă, după pre-
scripțiile croitura cea mai nouă

Cea mai mare garanță! Condiții de plată favorabile!

Pabrica de
motoare = **A.-G. DRESDNER**
una din cele mai vechi și mai mari
fabrică de motoare

cele mai perfecte
durabile
precize și sigure
cari funcționează
cele mai ieftine de mână!

Motoare și locomobile
de gas sugativ
de benzin
de gaz
de ulei crud
de acetilen

Reprezentanța generală și depozit:

GELLÉRT IGNÁ CZ és Társa
Budapesta, Teréz körút 41. — Telefon Nr. 12—91.
125 10—20

Cheag natural în formă de
praf.

Important

pentru fabricarea de caș.
Cheagul natural al Dr. Blumenthal în formă de praf,
este cel mai bun și mai
ieftin mijloc pentru închegarea laptelui, che-
mice curat, întrece mult toate mijloacele de
închegare de până acum.

Acest cheag este preparat din cei mai
buni culici de viței. El este absolut liber de
fetide, colorante sau mucoase provenind din
culici; de acide sau alte substanțe întrebui-
țate prin conservarea cheagului obicinuit.

Prin această curățenie absolută, recuno-
scută de fabricanții cei mai competenți în brân-
zături, cheagul natural nu împiedică de loc
fermentațiunea normală a brânzei, îi dă o tăie-
tură foarte fină, evită umflarea și prin îndepăr-
tarea mai perfectă a zărului produsul e mai bun.

O încercare ne convinge.

Singura vânzare de cheag natural de-al lui
Dr. Blumenthal pentru fabricarea de caș, pentru
Galiția, Bucovina și Ardeal la

M. LINDEMANN, agentură
Storozynetz (Bucovina).

Dose pe probă gratis și franco rog să se
cere dela 97 15—20

M. Lindemann, Storozynetz (Bucovina).

Singur veritabil
este numai

BALZAMUL LUI THIERRY

cu călugărița verde, ca marcă de seutire. Expediția cea mai puțină 12/2 sau
6/1 sau o sticlă de familie, de voiaj, special-patent Cor. 5.— Pachetarea liberă.

ALIFIA CENTIFOLIA A LUI THIERRY.

Cea mai puțină espedare 2 doze Cor. 3 60.

Cele mai bune leacuri de casă contra durerilor de stomach, arsuri, zgârciturilor, tusei, durerilor de
piept, contra aprinderilor organelor interne, podagrei, durerilor de membre, ranelor de tot soiul,
contra boalei uscate, absceselor, umfăturilor, rănilor de ori-ce soi etc.

Să ne adresăm la **Farmacia-îngerului protector**

A. THIERRY în PREGRADA I. ROHITSCH.

Depou pentru **Budapesta** la farmacistul **Iosif Török, I. & Dr. Leo Eger și L.**
Vértes în Lugoj. 90 17—83

I. CORNEL DEMETER

farmacist în **Orăștie (Szászváros).**

„Peronospin“! Pentru stropirea viei contra peronosporei e mai bun și mai ieftin și manipu-
larea cu mult mai simplă, ca piatra vânăta. Un pachet pe 100 litre apă costă
60 fil. Pravul acesta să folosește și la stropirea pomilor. La comanda de 10
pachete să trimită francate. Revanzătorii capătă rabat corăspunzător.

Preparate Cosmetice.

Cream de benzoe mygdale. Creamul de benzoe mygdale servește pentru conser-
varea, înfrumusețarea și albirea mânilor și feței, dând totodată și o fineță deosebită. Delă-
turează tot felul de necurățenii de pe mână și față, — precum: pete, bubite, zgrăbunțe, pistenii
(Mitesser), precum netezește și zbărțiturile. Conținutul creamului acestuia e nestricăcios
pentru față și mâni. E recomandabil a să folosi împreună și săpunul de benzoe mygdale.
Prețul 60 fileri.

Săpunul de benzoe mygdale. Săpun escelent pentru toilette. E preparat din ingre-
denții foarte fine, și din mirosuri plăcute de flori. Albește și netezește pielea. Prețul 70 fil.

Poudre Veturien. Acopere foarte bine, încât nici nu să observă că fața este pudrată.
Intrebuițată pudra cu creamul de benzoe mygdale, scutește de urmările neplăcute, ce
altcum ar cauza vântul răceala și razele soarelui. Este în culoare albă, roză și galbenă.
Prețul 1 Coroană.

Veturien parfem. Veră-violetta, cel mai fin parfum de violele, lăcrămioare scumpe
(iorgovan) și Iockey Club. Prețul 1.60 fileri. »Ideal«, cel mai nou parfem 2 Cor.

Apa de gură „Cremier“. (Albă sau roșie). Prin întrebuițarea apei acesteia nu
devin dinții găunoși, — și delătorează durerea dinților, precum să și întăresc dinții și
gingiile. Prin întrebuițarea apei acesteia, să delătorează mirosul neplăcut și greu din
gură. Prin întrebuițarea apei acesteia cu pravul de dinți »Kremier«, devin dinții
foarte frumoși, albi. — Prețul 80 fileri.

Pravul de dinți »Kremier«. Prin întrebuițarea pravului acestuia devin dinții frumoși
și albi. Prețul 70 fileri. — *Perii de dinți, fine.* Alegere mare, în diferite prețuri. —
Esență de China. Contra căderii părului cu rezultat foarte bun. Prețul 1.40. — *China*
tannopamada. Pentru creșterea părului. Prețul 70 fileri. — *Oleu de nucă.* Extract
de nucă oleica, pentru conservarea părului. 1 sticlă 80 fileri.

Prav contra opăritului. și urmărilor neplăcute la copii. Prețul 50 fileri. *Prav contra*
asudatului. Prețul 50 fileri. *Prav de insecte.* 20, 40, fileri și 1 Cor.

Diferite mirosuri de parfemuri franceze de prima clătate. Să capătă după măsură
Săpunul de benzoe mygdale e cel mai bun în întrebuițare. Săpunuri
foarte fine — și deosebit plăent mirositoare, să capătă în diferite prețuri,

INSTRUCȚIUNI

pentru prepararea rumului, a diferitelor liqueruri și altor benturi.

Syrup de zmeură! Curat numai din suc de zmeură de pe munte, preparat cu zahăr ra-
finat. — 1 kilogram 1 cor. 20 fil. Un demjon postal de 4½ kilo
franco trimis 6 Coroane 50 fileri. 133 8—8

Adresa să fie precisă și legibilă! Numele întreg, comuna, Nrul casei, p. u. și comitatul.

Institut de credit funciar din Sibiu.

Piața mare Nr. 3—5.

Imprumuturi ipotecare pe anuități.

Scrisuri funciare,
scutite de dări.

ce să pot lombarda la banca austro-
ungară, să pot depune la toate tribuna-
lele ungare de stat drept cautiune și
vadiu și ca cautiuni de căsătorii militare.

Depuneri spre fructificare.

Dajdia la interesele dela depuneri o pi-
taște institutul.

Escomptare de cambii.

Avansuri pe efecte publice.

Credite de cont-curent
contra intabulări și altă garanță.

Executarea

de locare afaceri de bancă și de zarație prin

Cassa de schimb

Sub condițiuni culante, mai cu seamă:

cumpărarea și vânzarea de efecte publice
monete străine,

răscumpărarea cupoanelor și efectelor sortate,

incasarea de cambii, checuri și asemnări,

predarea de asemnări și bilete de credit
pentru străinătate,

Ingrjiirea de coale de cupoane.

Iuarea efectelor în deposit spre păstrare,

Inchirierea de resorturi de casse de fer

(cafe deposite), sigure contra incendiului
și a spargerii, etc. 5 15—26

Informațiuni amenunțite se dau cu bunăvoință și fără spese.

De aci încolo să capătă la firma
AND. RIEGER, Sibiu
afară de multele materialuri de edificat și
Portland de Beocsin
și Roman-Cement.
!! Prețul e moderat !!
148 4-10

Inseratele
numai atunci au valoare mare, dacă să răspândesc
pretotindena, în toate țările, în toate cercurile so-
ciale. Pentru acest scop să ofere îndeosebi inserarea
în **»CĂLINDARUL POPORULUI«**.
Informații să dau și comande să primesc în
administrația **»FOII POPORULUI«**.

Ca practicant

afiă loc un tinăr din familie bună, absolvent,
de cel puțin 3 cl. gimn. sau reale la firma
Ioan Comșa & fiu, Săliște.
158 2-3

10.000 părechi de ghete

4 părechi de ghete numai cu fl. 3.25

În urma cumpărării favorabile în masă să vând
cu preț ieftin: 1 păr. de ghete pentru domni și 1 păr.
pentru dame, negre sau cafenii, cu șinor, cu talpă solidă
bătută cu cui, fașonul cel mai nou. Mai departe 1 păr.
de ghete de modă pt. domni și 1 păr. pt. dame cu
passepoil, eleg. și ușoare. Toate 4 păr. cu 3 fl. 25 cr.
La comanda este destul lungimea.

Espediție cu rambursa

Export de ghete KOHANE
în Cracovia Nr. 150.

Ce nu să potrivește, să schimbă. 6 5-

Câteva cuvinte asupra boalelor secrete.

E trist, — dar în realitate adevărat că în
vremea de azi e bătătoare la ochi mulțimea acelor
oameni, a căror sânge și sucuri trupești sunt atro-
fiate și cari în urma ușurinței din tinerețe și prin
deprinderi rele și-au sdruncinat sistemul nervos și
puterea spirituală. E timpul suprem ca acestei
stări îngrozitoare să se pună capăt. Trebuie să fie
cineva care să dea tinerimei deslușiri bine-voitoare,
sincere și amănunțite în tot ce privește viața sexu-
ală, — trebuie să fie cineva căruia oamenii să-și
încredinteze fără teamă, fără șială și cu încredere
năcazurile lor secrete. Dar nu e în deajuns însă a
destăina aceste năcazuri ori și cui, ci trebuie să ne
adresăm unui astfel de medic specialist, conștiencios,
care știe să dea asupra vieții sfaturi bune sexuale
și știe a ajuta și morburilor ce deja eventual există,
atunci apoi va înceta existența boalelor secrete.

De o chemare atât de măreață și pentru
acest scop e institutul renumit în toată țara al
D-rului **PALOCZ**, medic de spital, specialist-
(Budapesta VII, Rákóczi-ut. 10), unde pe lângă
discreția cea mai strictă, primește ori-cine (atât băr-
bații cât și femeile) deslușiri asupra vieții sexuale,
unde sângele și sucurile trupești ale bolnavului să
curăță, nervii i-se întăresc, tot organismul i-se eli-
berează de materiile de boală, chinurile sufletești
i-se liniștesc.

Fără conturbarea ocupațiilor zilnice dr.
PALOCZ vindecă deja de ani de zile repede și
radical cu metoda sa proprie de vindecare,
chiar și cazurile cele mai negleșite, ranele sifilitice,
boalele de țevă, beșică, nervi și șira spinării, înce-
puturile de confuzie a minții, urmările onaniei și
ale sifilisului, erecțiunile de spaimă, slăbirea putere,
bărbătești (impotență), vătămurile, boalele de sânge
de piele și toate boalele organelor sexuale feme-
ești. Pentru femei e sală de așteptare separată
și esire separată. În ceace privește cura, depăr-
tarea nu este piedecă, căci dacă cineva, din ori ce
cauză, n'ar putea veni în persoană, atunci cu plă-
cere i se va da răspuns amănunțit foarte discret
prin scrisoare (în epistolă e de ajuns a se alătura
numai marca de răspuns.) Limba română se vor-
bește perfect. După încheierea curei, epistolele se
ard, ori la dorință să retrimite fiecăruia. Institutul se
îngrijește și de medicamente speciale. Visitele se
primesc începând dela 10 ore a. m. și până la 5
orep. (Duminea până la 12 ore a. m.) Adresa: Dr.
PALOCZ, medic de spital, specialist, Budapesta
VII, Rákóczi ut. 10. 18 23-

Cea mai bogată baie feruginoasă în acid car-
bonic și baie de nămol, hidroterapie națională,
cură de zăr și lapte

DORNA

în Carpații Bucovinei

stație a căilor ferate, situată la confluența Dornei
și Bistriței-aurie, 14 ore depărtare dela București
și 11 ore depărtare dela Liiov.

Palate monumentale de cură, laboratoriu balneo-
logic, apaducte din izvoare alpine, canalizație, lumină
electrică, pavilion de izolare, cale pentru biciclete, de
două-ori pe zi concerte ale muzicii militare dela regi-
mentul din Bistrița, excursiuni în România, Transil-
vania și Ungaria apropiată cu trăsura, călare și plute.
Succese splendide la boale de nervi, boale femeiești
și cele de inimă, la anemie arteriosclerosă și exu-
date. Prospecte gratis. Informațiuni medicale să pot
lua la medicul stabilimentului de băi cons. imp.
Dr. Arthur Loebel. 114 12-15

Gustav Dürr

mechanic.

Magazin de mașini de cusut și de velocipede,
Sibiu. Piața-mare nr. 19.

Recomandă depositul meu mare și bine asortat
cu toate felurile de mașini de cusut mai renumite
din fabrici străine și indigene pe lângă un preț
foarte moderat. 15 26-

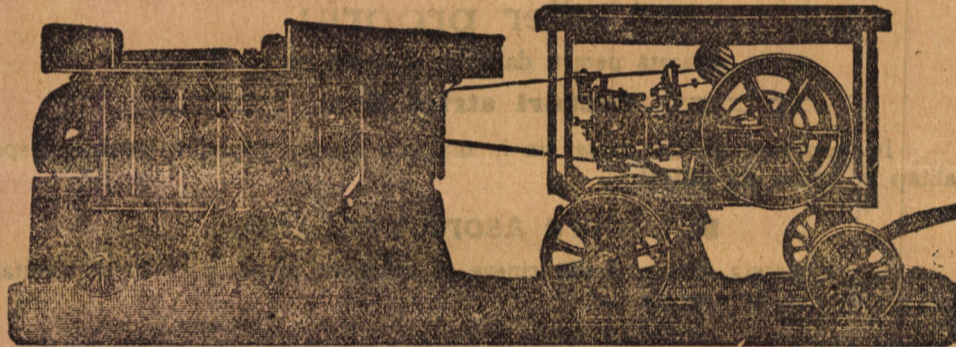
Ca specialități se recomandă mașinile de cusut

Seidel & Naumann, G. M. Pfaff.

Toate scaturile mașinilor de cusut de ori-ce
fel precum ace, curele, oleiuri fine și altelz se află
întotdeauna în depositul meu. Reparaturile la mașinile de cusut de ori-ce
fel sunt executate prompt, ieftin și conștiencios cu garanție. Pentru
fiecare mașină nouă de cusut cumpărată dela mine dau 5 ani garanție

Osers și Bauer fabrică exclusiv de motoare

Budapesta, VI., Podmaniczky utca 18, — Viena XX. Dresdner strasse 81-83.

36 21-52

Locomobile cu benzin

Motoare ou benzin.

Motoare cu gaz sugativ.

Forța de mână cea mai ieftină din prezent! Spese de mână pe oară, după
puterea de cal 2-3 fill. Mai multe sute de aranjamente în mână! Condiții de plată
favorabile! Fabricațiune solidă, de primul rang! Cu prețurant și preliminar de
spese servim gratis.

În timpul din urmă am furnizat mașini următorilor:

Schloșz Ioan & soți, Sas-Veseuş 8 HP aranjam. de imbl. Pap János, Ináros-Berény 8 HP
aranjam, de imbl. Nagy I. Pavel, Boglár 6 HP aranjam. de imbl. Takács Imre, propriet.
de moară, Pásztó 75 HP aranjam. de imbl. Stenger Vilhelm, propriet. de moară, Topo-
lovețul mare 50 HP aranjam. de imbl. Rosmann Samoil propriet. de moară, Mociu (com.
Cluj.) 40 HP aranjam. de imbl. și în alte numeroase domenii.

Pentru scopuri de edificat recomand depositul meu bogat asortat în:
Traverse Fer U, șine vechi de cale ferată, fer
== model (façon), rude fer-cheie (la păreți).

Cement pe lângă instru-
mente și unelte pentru
lucrătorii de beton.

Tinichea de zinc, tinichea neagră, tini-
chea trasă cu zinc și cusutor.

Sfredele de pământ și de fântâni.

Place de izolat, Pappă de coperiș.

Sârme de zinc. — Impletituri de sârmă.

Sârme de gard, cu țapușele. Rude pentru grații

Impletituri de trestie
pentru stocaturi.

Depozit nou și bogat asortat în adiustamente de zidiri.

Sobe de fer vărsat și cuptoare de căhale.

CAROL F. JICKELI, Sibiu și Alba-Iulia.

Publicațiune.

Comuna Boița dă în întreprindere pe calea licitațiunii publice edificarea unui joagăr comunal în 16 August st. n. 4 ore d. a. Planul de edificare și condițiunile de licitație să pot vedea în cancelaria comunală din loc.

Boița, în 30 Iulie 1908.

Nicolae Todosan
primar comunal substituit.

169 2-3

Nr. 779/1908

163 1-1

Publicațiune.

Comuna Săcădate esarendează pe calea licitațiunii publice, care să va ținea în 19 August a. c. (Schimb. la față) la 2 ore după amiază în cancelaria comunală, pentru timpul de toamnă, iarnă, primăvară și în parte vara anului 1908/1909 pășunatul de oi pe următoarele părți de hotar: Hotarul cu miriștile prețul strigării 600 Cor. »Pădurea din jos« prețul strigării 300 Cor. Lunca Săcădății și Prundu din sus, prețul strigării câte 100—100 Cor. »Coșcanele« prețul strigării 600 Cor. Vadiu e de 10% pentru fiecare strigare.

Condițiunile să pot privi în oarele oficioase în cancelaria comunală din loc.

Primăria comunală.

Nr. 1958/1908 pret.

156 3-3

Publicațiune de concurs.

Pentru a îndeplini postul de vice-notar în comuna Orlat, devenit vacant în urma pensionării, — public concurs.

Ceice doresc a ocupa acest post, având calificatiunea notarială legală, au ași înainta cererile la subsemnatul oficiu până în 25 August a. c. la orele 5 p. m: și anume aceia care sunt în oficiu, prin acesta, iar care nu sunt în oficiu, prin autoritatea lor locală.

Cereri sosite după termin, ne instruate în mod recerut, ori care nu sunt înaintate cu mijlocirea autorităților, — nu le voi considera la candidare.

Salariul fundamental e 1000 Cor. și vice-notarului îi compet venitele laterare conform statului de organizare a comunei.

Săliște, în 20 Iulie 1908.

Primpretorul cercual.

Schimbare de locuință.

Am onoare a face cunoscut onor. p. t. public, că locuința mea începând din 1 August st. n. să află în

ulita Sării Nr. 23.

Cu distinsă stimă **Emil Petruț**
măiestru măsur.

161 1-3

500 Coroane

plătesc celui-ce ar mai căpăta vre-odată durere

de dinți ori îi va mirosi gura după-ce va folosi apa de dinți a lui Bartilla, o sticlă cu 80 fil. Ed. Bartilla-Winkler Viena 19/1. Sommergasse 1. In Sibiu: în farmaciile: în Piața mare 10; în Piața mică 27; strada Cisnădiei 59; ulita Turnului (Saggasse); ulita Oanei 2; farmacia Teutsch; Meltzer, str. Gușteritei și str. Cisnădiei. In Bistrița: farmacia lui Herbert. Sebeșul-săsesc: farmacia Lederhilger: Sighisoara: farmacia lui Ligner.

Să se ceară pretotindena apriat apa de dinți a lui Bartilla. Denunțări de falsificare vor fi bine plătite. La locurile unde nu să poate căpăta, trimit 7 sticle cu 5 cor. 80 fil. franco. 11 16-

Motoare cu benzin și ulei crud

să construiază sub garanță cu folosire minimală de material de ars pe lângă prestarea cea mai mare. Construiesc motoare noue de 2—6 HP, cu forța de mânăre cea mai ieftină pentru economie și industrie, stabil sau pentru transport.

Toate reparaturile ce aparțin bransel de mașine să esecută cu pricepere de specialitate și ieftin.

== Referențele cele mai bune. ==

Institut de construit motoare,
mașini și automobile.

F. SALLER Sibiu
strada Franciscanilor 6.

160 1-3

Pentru tipar responsabil Heinrich Meltzer.

Pentru

Dame

este neîncujurat de lipsă!

Cel mai bun mijloc cosmetic pentru frumsețe.

CREMA MARGIT a lui Földes

depărtează deja după câteva zile pistrii, petele de ficat, bubite, miteseri și alte necurătenii ale pielii. Netezește crețele și schimbă ca prin farmec fața în albă, vioaic și tinerească. Prețul unui mic borcanel C. 1.— a unui mare C. 2.— Articieli speciali de toaletă: Poudră-Margit C. 1.20, Săpun-Margit 70 fl., Pasta-Margit de dinți C. 1.— Apă-Margit pentru față C. 1.—

Per postă espedează cu rambursă sau trimițând banii înainte producătorul

CLEMENTE de FÖLDES, farmacist în ARAD.

Depozit principal în Sibiu în farmaciile: Fabriciu Guido, Meltzer Gustav, fabr. de săpun, Meltzer Parfumerie, Molnar I. C., Morscher Carol, drog., Carol Müller, Rumler Edmund. In Agnita: Pissel și Schmidt, Fröhlich W. In Alba-Iulia: A.

W. Lingner.

129 A 5-10

Veinrecut și cu
efect miraculos.

Să ne ferim
de imitații!

Magazin de confecțiune de rangul prim
R. GRÜNBERGER

SIBIU, Plața mare Nr. 3, 4, 5 în palatul bănoii Bodenkredit.

Binevoitli a fi atenți la firmă căci lucrați numai în interesul Dv., dacă Vă faceți cumpărările de la mine.

Vestmintele mele substituie pe deplin cele făcute după măsură.

Atelier propriu

secție separată pentru dame și separată pentru domni.

==== **Prețuri strict fixe.** ====

In confecțiunea de dame țin în magazin bluze, jupoane, rochii și specialități în haine de băieți.

☛ **Mare asortiment.** ☛

Rog a cerceta, fără a fi silit cineva să cumpere, magazinul meu de mantale pentru serate și antreuri de bal.

Cu distinsă stimă

R. Grünberger.

8 28-

Institut indigen. ☛ Banca de asigurare

„TRANSILVANIA“

din Sibiu

10 30-52

☛ Intemeiată la anul 1868 ☛

in Sibiu, strada Cisnădiei nrul 5 (edificiile proprii), asigură în cele mai avantajoase condiții:

☛ **contra pericolului de incendiu și esplosiune,** ☛
edificii de ori-ce fel, mobil, mărfuri, vite, nutrețuri și alte produse economice etc.

☛ **asupra vieții omului** ☛

in toate combinațiile, capitale pentru cazul morții și cu termin fix, asigurări de copii, de studii, de zestre, rente pe viața întreagă etc. etc.

Ausgurări populare fără cercetare medicală

☛ Asigurări pe spese de înmormântare cu solvirea imediată a capitalului. ☛

Valori asigurate contra incendiului: ☛ Capitale asigurate asupra vieții:
95,816.412 coroane. ☛ 9,882.454 coroane

Dela întemeiere institutul a solvit:

pentru despăg. de incendii 4,484.278.83 c. pentru capitale asig pe viață 4,028.113.12 c.

Oferte și ori-ce informațiuni se pot primi dela:

Directiunea în Sibiu, str. Cisnădiei nr. 5 etagiu I., curtea I., și prin agenturile principale din Arad, Brașov, Bistrița și Cluj, precum și dela subagentii din toate comunele mai mari.